

Sadržaj

PRVI DIO

ISTORIJSKI RAZVOJ IDEJE O VLADAVINI PRAVA 25

1. ISTORIJSKI RAZVOJ IDEJE O VLADAVINI PRAVA
OD ANTIKE DO BURŽOASKIH REVOLUCIJA 29
2. SAVREMENI POGLEDI O VLADAVINI PRAVA 53

DRUGI DIO

ELEMENTI VLADAVINE PRAVA 71

1. UVOD 75
2. PODJELA DRŽAVNE VLASTI 76
3. JEDNAKOST LJUDI PRED ZAKONOM 93
4. VLADAVINA SISTEMA I INSTITUCIJA 98
5. NEZAVISNOST SUDSTVA 100
  - 5.1. Principi organizacije i funkcije pravosuđa 101
  - 5.2. Zakonitost 102
  - 5.3. Samostalnost i nezavisnost sudova 104
  - 5.4. Stalnost sudske funkcije 107
  - 5.5. Zbornost u suđenju 108
  - 5.6. Javno raspravljanje pred sudom 109
  - 5.7. Učešće građanina u suđenju 111
  - 5.8. Sudijski imunitet 112
  - 5.9. Nespojivost sudijske funkcije 113
  - 5.10. Dvostepenost suđenja 114
  - 5.11. Izvršnost sudske odluke 116
  - 5.12. Pravo na upotrebu svog jezika lica
u postupku pred sudom 116
  - 5.13. Pravo na odbranu 117
  - 5.14. Jednakost građana pred sudom 118
  - 5.15. Pružanje pravne pomoći građanima 119
  - 5.16. Etika sudske funkcije 120

5.17. Uslovi za nezavisnost sudija	122
5.17.1. Lična nezavisnost sudija	122
5.17.2. Raspored sudija	123
5.17.3. Stalnost sudske funkcije	124
5.17.4. Stambeni i materijalni položaj sudija	124
5.17.5. Sudijski imunitet	126
5.17.6. Suštinska nezavisnost	126
5.17.7. Unutrašnja nezavisnost sudija	127
6.. USTAVNA GARANCIJA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA	132
6.1. Ljudska prava i slobode	132
6.2. Pravosuđe i zaštita ljudskih prava	149
6.3. Pravosuđe kao instrument ograničenja ljudskih prava i sloboda	151
7. USTAVNOST I ZAKONITOST	157
8. LEGITIMITET VLASTI	163
9. SLOBODNA PRIVREDA	168

TREĆI DIO

PRAVNA DRŽAVA I VLADAVINA PRAVA .....

1. PRAVNO OGRANIČENA I NEOGRANIČENA VLAST	177
2. DISKRECIONA VLAST I VLADAVINA PRAVA	184
3. PRAVNA DRŽAVA I VLADAVINA PRAVA– RAZLIKE I ISLIČNOSTI	191

ČETVRTI DIO

VLADAVINA PRAVA BOSNI I HERCEGOVINI .....

1. KRATAK ISTORIJSKI PRESJEK	203
2. USTAVNO USTROJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE	206
2.1 Formalna i stvarna suverenost Bosne i Hercegovine	213
2.2 Promjena organizacije vlasti - de iure i de facto	215
2.3 Ekonomsko-socijalni razvoj BiH i uloga entiteta	219

3. ORGANIZACIJA DRŽAVNE VLASTI	
U BiH I ENTITETIMA	223
3.1 Zakonodavna vlast	223
3.1.1. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	223
3.1.2. Zakonodavna vlast u Republici Srpskoj	245
3.1.2.1 Kolektivna i individualna ljudska prava i slobode u svjetlu konstitutivnosti naroda i Vijeća naroda	250
3.1.2.2 Vijeće naroda – organ zakonodavne vlasti sui generis	252
3.1.2.3 Vitalni nacionalni interes i njegova zaštita	256
3.1.2.4 Upotreba prava na zaštitu vitalnog nacionalnog interesa	262
3.1.3. Zakonodavna vlast u Federaciji Bosne i Hercegovine	269
3.2 Izvršna vlast	276
3.2.1. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine	276
3.2.2. Savjet ministara Bosne i Hercegovine	283
3.2.3. Predsjednik Republike Srpske	285
3.2.4. Vlada Republike Srpske	288
3.2.5. Predsjednik i potpredsjednik Federacije	292
3.2.6. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	293
3.2.7. Izvršna vlast na nivou kantona	293
3.3 Sudska vlast	294
3.3.1. Organizacija pravosuđa na nivou Bosne i Hercegovine	294
3.3.2. Uporedna analiza mesta i uloge Vrhovnog suda Sjedinjenih Američkih Država i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u pravno-političkom sistemu SAD i BIH	299
3.3.2.1. Istorija Vrhovnog suda SAD-a	300
3.3.2.2. Organizacija i nadležnost Vrhovnog suda SAD-a	302

3.3.2.3. Istoriski razvoj Ustavnog suda Bosne i Hercegovine	307
3.3.2.4. Organizacija i nadležnost Ustavnog suda Bosne i Hercegovine	308
3.3.3. Organizacija sudova u Republici Srpskoj	315
3.3.4. Organizacija sudova u Federaciji Bosne i Hercegovine	328
4. JEDNAKOST LJUDI PRED ZAKONOM U BOSNI I HERCEGOVINI	330
5. VLADAVINA ZAKONA U BOSNI I HERCEGOVINI	334
6. ZAŠTIĆENOST I UGROŽENOST LJUDSKIH PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI	336
7. NEZAVISNOST SUDSTVA U BOSNI I HERCEGOVINI	342
8. SLOBODNA PRIVREDA U BOSNI I HERCEGOVINI	345
9. USTAVNOST I ZAKONITOST U BOSNI I HERCEGOVINI	346
10. LEGITIMITET VLASTI U BOSNI I HERCEGOVINI	349
11. UTICAJ MEĐUNARODNE ZAJEDNICE NA VLADAVINU PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI ..	351
12. UTICAJ TUŽBE BOSNE I HERCEGOVINE PROTIV SRBIJE I CRNE GORE PRED MEĐUNARODnim SUDOM PRAVDE I UTICAJ PRESUDE NA VLADAVINU PRAVA U BOSNI I HERCEGOVINI	359
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA	363
CONCLUSION	381
SELEKTIVNA LITERATURA	403
RECENZIJA	409